

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2021-11-24 Nr. 4.5-82Mr-5084

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BAUDŲ UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS MAŽMENINĖS PREKYBOS ĮMONIŲ NESĄŽININGŲ VEIKSMŲ DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS SKYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl baudų už Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą ir juo siūlomą patvirtinti Baudų už Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašo projektą (TAIS Nr. 21-30682) (toliau – Projektas). Pateikiame apibendrintą informaciją apie Projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiamos problemos

2021 m. birželio 17 d. Seime buvo priimtas Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9-1, 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9-3, 9-4 straipsniais ir priedu įstatymas (toliau – MPĮNVD pakeitimo įstatymas), kuriuo perkeliama 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje (toliau – Direktyva) nuostatos į nacionalinę teisę.

Direktyva įpareigoja valstybes suteikti įgaliojimus priežiūros institucijai skirti baudas ir kitas vienodai veiksmingas sankcijas už nesąžiningos prekybos praktikos veiksmus. Taip pat pabrėžiama, kad sankcijos dydis turi būti proporcingas padarytiems pažeidimams ir turėti atgrasomąjį poveikį.

Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymu (toliau – MPĮNVDĮ) nustatytas pažeidėjams veiksmingas sankcijų skyrimo mechanizmas siekiant, kad MPĮNVD atitiktų Direktyvos nuostatas.

MPĮNVDĮ 12 str. 4 d. įtvirtinta, kad baudos dydžio apskaičiavimo tvarka nustatoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamame Baudų už Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos apraše. Vadovaujantis

	<p>MPINVD pakeitimo įstatymo 17 str. 2 d., minėtas aprašas turi būti patvirtintas iki 2021 m. spalio 31 d.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Projektu siekiama nustatyti tvarką, kuri sudarytų sąlygas skirti individualizuotas, veiksmingas, atgrasomas, proporcingas ir prevencinį poveikį turinčias baudas asmenims, pažeidusiems MPINVDĮ nuostatas.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Dėl Projekte siūlomų detalizuojamų pažeidimo pobūdžio, pažeidimo trukmės ir masto kriterijų, atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių baudos mažmeninės prekybos įmonėms individualizuojamos ir atitinka pažeidimo sunkumą.</p> <p>Taip sukuriamas efektyvus baudų dydžio nustatymo mechanizmas, sąlygojantis, kad baudos būtų ne tik atgrasančios, tačiau taip pat veiksmingos ir proporcingos padarytam pažeidimui. Projekto nuostatomis taip pat užtikrinama, kad skiriamos baudos dydis nebūtų nepagrįstai didelis.</p> <p>Siekiant nustatyti veiksmingas ir atgrasančias nuo nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje sankcijas, Projektu siūloma nustatyti, kad už Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus pažeidimus (pavėluoti mokėjimai), mažmeninės prekybos įmonei skiriama ne mažesnė kaip dviejų šimtų eurų, tačiau ne didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda. Apskaičiuojant baudos dydį bazinis baudos dydis yra didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į MPINVDĮ 12 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes, vertinamas vienu metu, sudedant konkrečiu atveju aktualius sumažinimo bei padidinimo procentinius dydžius ir po to pritaikant gautą procentinį dydį bazinio baudos dydžio atžvilgiu.</p> <p>Siekiant nustatyti veiksmingą atgrasymo nuo nesąžiningos ūkinės veiklos praktikos sankciją, Projektu siūloma nustatyti, kad už MPINVDĮ 3 straipsnio 1, 2, ir 3 dalyse nurodytus draudžiamus nesąžiningus veiksmus, mažmeninės prekybos įmonėms skiriama bauda iki 0,7 procento jų praėjusių finansinių metų pardavimo pajamų. Bazinis baudos dydis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, trukmę (trumpas, vidutinis, ilgas) ir mastą (nedidelis, vidutinis, didelis). Kiekvienam iš šių pažeidimą apibūdinančių kriterijų nustatomas koeficientas, patenkantis į intervalą nuo 0,22 iki 1,78 imtinai. Pažeidimo pobūdžio koeficientas nustatomas, atsižvelgiant į mažmeninės prekybos įmonės veiksmų agresyvumą (gali pasireikšti kaip grasinimas, spaudimas ir kitos poveikio priemonės), intensyvumą (kaip aktyviai atliko veiksmus, ar tik išsiuntė SMS, ar rašė laiškus, ar kvietėsi į pokalbius bei kaip dažnai tai darė ir panašiai), tai, ar veiksmai buvo įgyvendinti, ir kitas pažeidimo pobūdžiui reikšmingas aplinkybes.</p> <p>Galiausiai, nustačius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatymo 12 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas</p>

	<p>atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes, vertinamas vienu metu, sudedant konkrečiu atveju aktualius sumažinimo bei padidinimo procentinius dydžius ir po to pritaikant gautą procentinį dydį bazinio baudos dydžio atžvilgiu. Apskaičiuojant baudos dydį vadovaujamasi MPĮNVDĮ 12 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatomis, kurios nustato bendrąją ir specialiąją baudos nustatymo taisykles: a) pagal bendrąją taisyklę (MPĮNVDĮ 12 straipsnio 2 dalies 3 punkto pirmasis sakinys) bazinis baudos dydis gali būti didinamas arba mažinamas iki 50 procentų, atsižvelgiant į lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Pagal specialiąją taisyklę (MPĮNVDĮ 12 straipsnio 2 dalies 3 punkto antrasis sakinys) – nustačius sunkinančią aplinkybę – mažmeninės prekybos įmonė per metus nuo šiame įstatyme nustatytos baudos paskyrimo pakartotinai padaro tokį pat pažeidimą – bazinis baudos dydis didinamas iki 100 procentų.</p> <p>Jeigu apskaičiuotas mažmeninės prekybos įmonėms skiriamos baudos dydis viršija 0,7 procento jų praėjusių finansinių metų pardavimo pajamų, tai skiriamos baudos dydis mažinamas iki 0,7 procento mažmeninės prekybos įmonių praėjusių finansinių metų pardavimo pajamų.</p>
III. Priemonių kaštai	Projekto siūlomoms nuostatomis įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Projektą bus pagerintos verslo konkurencinės sąlygos, sustiprės tiekėjų apsauga nuo nesąžiningos prekybos praktikos, kadangi efektyvus baudų taikymo mechanizmas turės atgrasomąjį poveikį pirkėjams, ketinantiems taikyti nesąžiningos prekybos praktiką tiekėjų atžvilgiu.

Atsižvelgiant į tai, kad MPĮNVDĮ projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai buvo pateikti Pažymoje dėl didesnio poveikio teisės aktų projektų poveikio vertinimui rezultatų pateikimo, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas (esminės nuostatos dėl baudų numatytos MPĮNVDĮ, Projekte jos tik detalizuojamos).

Projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai. Projektas be pastabų suderintas su Žemės ūkio ministerija ir Finansų ministerija. Su Teisingumo ministerija darbine tvarka suderintos Projekto 4 ir 7 punktų formuluotės. Su Konkurencijos taryba galutinis teisės akto Projektas suderintas darbine tvarka. Su Specialiųjų tyrimų tarnyba darbine tvarka derintas MPĮNVDĮ 12 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatų, kurios nustato bendrąją ir specialiąją baudos nustatymo taisykles, taikymas. Specialiųjų tyrimų tarnybos 1 ir 3 pastabos bus pakartotinai įvertintos atliekant MPĮNVDĮ teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą. Patikslintas projektas pakartotinai darbo tvarka pateiktas visoms derinusioms institucijoms.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 21-30682).

Projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento (direktorius – Tomas Urban, tel. 8 706 64 867, el. p. tomas.urban@eimin.lt) Verslo politikos skyriaus patarėja Inga Burlėgienė (tel. 8 645 58 539, el. p.

inga.burlegiene@eimin.lt) ir vyriausioji specialistė Nora Mikalauskaitė (tel. 8 606 36 792, el. p. nora.mikalauskaite@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl baudų už Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 2 lapai.
3. Institucijų raštai, 7 lapai.
4. Pažyma dėl didesnio poveikio teisės aktų projektų poveikio vertinimui rezultatų pateikimo, 13 lapų.
5. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 4 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė